

8
December 2023

Journalen

DDD – FAGGRUPPE FAMILIEDYR

- // Generationsskifte i ISO Dyr lægenSide 8
- // Ny forskningsartikel om adfærdsproblemer hos hundSide 14
- // Evaluering af FFs multiinteressent gruppe vedr. BOASSide 24

Kontakter Faggruppe Familiedyr

Christine Fossing
(Formand)
Arbejde: Dyrslæge Fyrsseklunik Vest
Privat: Højmarksvej 5, 9700 Brønderslev
Mobil 25 15 56 52
Mail: chrisfos@hotmail.com

Anja Warming Andsgaard
(Regnskabsansvarlig)
Arbejde: Rødekro Dyreklinik og
Tinglev Dyrehospital Familiedyr
Tlf. 74 66 29 29
Privat: Mobil 61 69 26 80
Mail: anjaandsager@gmail.com

Line Aabjerg Nørgaard
Arbejde: Ørslev Dyreklinik,
Rynkebjerg 25, 4760 Vordingborg
Privat: Vesterled 4, 4653 Karise
Mail: Linelarsen_88@hotmail.com

Anders Bruus
(2. suppleant)
Arbejde: Anicura Tranbjerg Dyrehospital,
Ingerslevtoften 4, 8310 Tranbjerg.
Tlf. 70 20 40 47

Karin Melsen
Fagpolitisk konsulent
Arbejde: DDD sekretariat,
Thorvaldsensvej 57, 1871 Frederiksberg C
Tlf. 69 17 01 39
Mail: km@ddd.dk

Ditte Hansen
ISO kvalitetskoordinator
Tlf. 92 15 19 97
Mail: dhe@ddd.dk

Thorsten Hansen
(Næstformand)
Arbejde: Vetgruppen Aabenraa Dyrehospital,
Vestvejen 170-172, 6200 Aabenraa
Privat: Spangholm 2, 6270 Tønder
Tlf. 23 25 63 57
Mail: torsten.aabenraa@vetgruppen.dk

Mette Louise Halck
Arbejde: Universitetshospitalet for Familiedyr
Dyrlægevej 16, 1870 Frederiksberg
Privat: Frederiksvej 70 3. th,
2000 Frederiksberg
Mobil 20 95 66 55
Mail: mettehalck@gmail.com

Mia Vorslund-Kiær
(Redaktør og 1. suppleant)
Arbejde: Donnas Dyreklinik,
Aqquisinersuaq 23, 3900 Nuuk
Tlf. +299 38 13 13
Privat: Jagtvej 13, 502, 3900 Nuuk
Mobil: 92 40 49 30
Mail: mia.vorslund@gmail.com

Mogens Brix Koldkjær
(Ansvarlig for ISO-Dyrlægens Ad Hoc udvalg)
Privat: Mobil 20 64 24 43
Mail: mogens_brix@hotmail.com

Lone Sønnichsen
Kvalitetschef, ISO Dyrlægen
Tlf. 30 92 15 00
Mail: ls@ddd.dk

Journalen

ISSN: 2596-6553

Udgives af

Faggruppe Familiedyr
Thorvaldsensvej 57
1871 Frederiksberg C
Tlf. 69 17 01 39
km@ddd.dk

Udsendelse

Bladet udsendes som medlemsinformation
til Faggruppens ca. 1300 medlemmer,
og udsendelsen sker i relation til
bestyrelsesmøder, dvs. 8 gange årligt.

Stof til bladet sendes til

Mia Vorslund-Kiær
Jagtvej 13, 502, 3900 Nuuk
Tlf. 92 40 49 30
Mail: journalen@ddd.dk

Annonceekspedition

Helle Watson Kjær
Hostrupsvej 20, -10, 1950 Frederiksberg C
Tlf. 20 89 21 62
Mail: helle.watson@gmail.com

Abonnement

Kan tegnes for ikke-medlemmer mod
betaling, henvendelse til Den Danske
Dyrlægeforenings sekretariat
Thorvaldsensvej 57, 1871 Frederiksberg C

Indmeldelse i Faggruppen

Skriftlig henvendelse til
Den Danske Dyrlægeforenings sekretariat
Thorvaldsensvej 57, 1871 Frederiksberg C

Adresseændringer

Bedes skriftligt meddelt til
Den Danske Dyrlægeforenings sekretariat
Thorvaldsensvej 57, 1871 Frederiksberg C

Layout og tryk

DigiGraf Tryk & Reklame
Tlf. 96 96 52 00
Mail: anders@digigraf.dk

Indhold

Kære kollega 4

Kort referat af FF's visions- og bestyrelsesmøde 6

Generationsskifte i ISO Dyrlægen 8

Faggruppens projekter 10

ISO Dyrlægen deltog på
svensk hygiejnekonference 12

Ny forskningsartikel om
adfærdsproblemer hos hund 14

Veterinærlægemedler - hvordan
fungerer danske dyrlæger under reglerne? 16

Frivillig dyrlæge i Borneo og Thailand 18

Evaluerings af Faggruppe Familiedyr
multiinteressent gruppe vedr. BOAS (2018-2023) 24

Journalens laboratorie-julequiz 26

End of shift checklist 29

Kalenderen 30

Produktionsplan – Journalen 2024

Blad nr.	Materiale til redaktør	Forventet på gaden
1	13. december 2023	Uge 3

Disclaimer

Indlæg og artikler, indsendt af medlemmerne til optagelse i Journalen er ikke nødvendigvis udtryk for Faggruppens holdning, og artikler bliver ikke udsat for review inden de sættes i bladet. Annoncer, der henvender sig til målgruppen er bladets indtægtskilde, og vil som hovedregel blive optaget uden censur. Bestyrelsen forbeholder sig dog ret til at afvise annoncer og indlæg, der direkte strider mod foreningens grundholdninger.

Forside: Katten Cleo i julestemning.
Foto: Gry Jensen.

Kære kollega

Af Dyrlæge Thorsten Hansen,
Vetgruppen Aabenraa Dyrehospital, Næstformand FF.

Rundt omkring på landets dyreklinikker og dyrehospitaler har der gennem længere tid, og vil fortsat nok også være, betydelige regionale forskelle på hvor stor søgning, der er på ledige stillinger. Her tænkes både på VSP'er og dyrlæger. Årsagen til denne situation bunder ikke udelukkende i en enkelt faktor, men er et samspil af flere.

Hvordan problemet kan løses, har jeg ikke den endegyldige løsning på, men en vigtig spiller i at tiltrække den eksisterende arbejdsstyrke, og gøre en stilling attraktiv er at kunne tilbyde et job i et udviklende og godt arbejdsklima med fokus på positiv trivsel.

En af grundpillerne for et godt arbejdsmiljø i en virksomhed, er kommunikationsformen, og her er den mundtlige kommunikation essentiel, for at et samarbejde kan fungere – især når man har travlt. Når man har en travl hverdag, er der ikke tid til skriftligt at koordinere, hvem der gør hvad, hvornår, hvordan, hvorfor og med hvem. Alt dette sker mundtligt, og har vi ikke den samme forståelse af situationen, opgaven og hvilke ressourcer vi har rådighed over, løfter man ikke effektivt i flok. Stress og usikkerhed gør, at selv erfarne kollegaer pludselig bliver tavse, og kollegaer som er bekymrede, og har oplysninger som de tøver med at fortælle pga. forvirring, respekt for en autoritet, eller fordi de var intimiderede, får ikke kommunikeret det ud. I sådanne situationer er det vigtigt at fremme den mundtlige kommunikation, så man siger, hvad man har tænkt sig at gøre; fx "Jeg tager en blodprøve for at undersøge dyrets tilstand", "jeg etablerer væskebehandling", "jeg måler puls, respiration, blodtryk, temp. m.m.", "Jeg gør klar til anæstesi" osv. osv. Derved struktureres arbejdet. Man redu-

cerer risikoen for dobbelt arbejde, og der ved kan alle i teamet få relevant og rettidig støtte i pressede situationer,

Lykkes man med at få den mundtlige kommunikation bragt i spil blandt kollegaerne, må man dernæst være opmærksom på, at ikke alt som bliver sagt bliver hørt. Alle har nok prøvet, at ens utvetydige hentydning ikke går igennem, og man som en konsekvens er ved at koge over af frustration. Klar tale er ingen selvfølge. Fejl i vores mundtlige kommunikation er den største årsag til fejl i samarbejdet. Her er det vigtigt, at man er opmærksom på, at der i alle grupper, uanset hvor flad en struktur man har, er et hierarki. Dette er vigtigt, på grund af struktur, men giver også udfordringer. Medarbejdere med mindre status og magt, vil ofte tale indirekte, være mere tvetydige og give flere hentydninger i det de siger, end medarbejdere højere oppe i hierarkiet. Dette bliver især tydeligt i pressede situationer.

Fra undersøgelser ved man tillige, at ud over de kommunikationsproblemer, der findes på grund af et hierarki, ses problemet også mellem yngre og ældre medarbejdere, ligesom kvinder har tendens til at nedtone deres selvsikkerhed, medens mænd er mere tilbøjelige til at minimere deres tvivl.

Vejen til at eliminere disse problemer er at prøve en assertiv kommunikation, hvilket er balancen mellem aggression og venlighedens tyranni.

I stressede situationer bruger nogle mennesker aggression for at blive hørt. At virke bestemt – det vil sige assertiv – i sin tale, er ikke det samme som at være aggressiv. Det ene handler om selvrespekt og om at udtrykke sin valide opfattelse. Det andet handler om manglende respekt over for andre personer, og at nægte dem mulighed for

at udtrykke deres holdninger. Problemet med at bruge aggression for at blive hørt er, at det hurtigt flytter fokus fra, hvad der er bedst for sagen, til hvem der har ret.

Når en medarbejder taler hårdt til en kollega, reagerer kollegaen typisk på en af to måder. Enten trækker vedkommende sig, eller også begynder personen at tale til andre, som personen selv er blevet talt til. Begge reaktioner er et problem. I første situation råber personen ikke længere op om sine iagttagelser. Bruger medarbejderen i stedet den hårde talemåde overfor andre kollegaer, medvirker personen til, at aggressionen videreføres til næste generation af kollegaer. Derfor ændres et teams adfærd ofte ikke, hvis man blot udskifter et par medlemmer. Det kræver en fælles beslutning af alle.

Omvendt er det også vigtigt, at du ikke forsøger at sige alt med venlighed og et sødt

smil. Brug det niveau af direkte tale, der er behov for.

Når man fokuserer på sagen, vil man opdage, at det ikke handler om en selv, men om vores patienter og/eller klienter.

Som tidligere nævnt, har medlemmer i alle grupper forskellig status og magt. Nuancerne kan være små, men der vil altid være en forskel. Derfor er dette emne relevant for alle teams, uanset hvor flad organisationen end måtte være.

Derfor er det gavnligt at få standardiseret kommunikationen i stressede situationer, ligesom man standardiserer skriftlig kommunikation. Får man standardiseret den mundtlige kommunikation i stressede situationer, sikrer man effektiviteten, minimerer mængden af fejl, og skaber mere ligeværdig magtbalance i kommunikationen. Dette øger oplevelsen af at være værdsat, hvilket højner den generelle trivsel.

Rudersdal Øjendyreklinik

100% Øjenklinik!

Ved øjenskader og øjensygdomme rådgiver vi gerne kolleger.

Du er altid velkommen til at kontakte os, hvis du står med et øje som du er bekymret for eller har brug for en second opinion.

Vi finder altid tid til henviste patienter samme dag eller dagen efter.

Øjenpaneldyrlæge
Henrik Bartholin

Rudersdal Øjendyreklinik
Rudemarken 37 - 2840 Holte
info@rudersdaldyreklinik.dk

Åbningstid hverdage 7:00-15:00
Tidsbestilling: 45 41 00 71
www.rudersdaldyreklinik.dk

Af Line Aabjerg Nørgaard, dyrlæge,
bestyrelsesmedlem FF

Kort referat af FF's visions- og bestyrelsesmøde

I år blev Faggruppens visions- og bestyrelsesmøde afholdt på Rødvig Kro og badehotel fra d. 7.-8. november. Bestyrelsen fik bl.a. gennemgået bestyrelsens kommende projekter og lagt en plan for hvordan faggruppen kan spare, da økonomien for hele foreningen er presset.

Velkommen til første bestyrelsesmøde efter generalforsamlingen og forberedelse af det næste år

Christine Fossing bød velkommen til den nye suppleant, Anders Bruus og resten af bestyrelsen. Vi har igen i år en god sammensætning af bestyrelsen med en god balance af ansættelsesforhold, køn og alder.

Bestyrelsesmanualen blev gennemgået og opdateret. Da vi går ind i et spareår er budgettet i centrum og FF kommer til at se på prioritering af aktiviteter i det kommende år. Blandt andet blev det besluttet,

at det giver god mening at deltage aktivt i arbejdet i FECAVA, da arbejdet kan gøre en stor forskel for medlemmerne, men idet WSAVA's generalforsamling 2024 foregår i Kina nøjes faggruppen med at deltage online. Faggruppen besluttede at nedprioritere den politisk aktivitet, da fokus pt. på guidelines er mere relevant.

Endvidere blev det besluttet at afholde Faggruppens januarmøde online. Herudover spares deltagelse af afgående bestyrelsesmedlemmer og suppleanter væk i år.

Arbejdsgøveler for 2023 blev opdateret med lukning eller parkering af projekter så vidt muligt. Det vil også sige at Velfærdsseminaret spares væk i 2024.

Mødeaktiviteter opfølgning

BOASgruppen omdøbes til "Sund avl", der favner bredere og skal arbejde med problematikker ud over brachycephalt syndrom. Kattens Uge 39 er forløbet planmæssigt. I Kattegruppen, der står bag Kattens uge 39, overvejes næste års indsats at omfatte en større landsdækkende kampagne, der skal finansieres via fondsmidler.

DDD's 175 års fødselsdag i 2024 bliver umiddelbart et kombineret jubilæum/house warming/nytårskur. Christine har været til første møde i "medicines working group" i FVE, hvor man bl.a. drøftede de nationale udfordringer i forhold til EU forordningen.

Andre aktiviteter

Medlemsmødet bliver afholdt i forlængelse af ISO medlemsmødet d. 20. marts og det faglige indslag kommer til at handle om smerte.

ISO Dyrlægen

Lone har desværre valgt at opsig sin stilling som kvalitetschef. Vi kommer til at savne hendes kæmpe drive og viden. Heldigvis har vi dygtige Ditte, som helt sikkert vil hjælpe den nye kvalitetschef med at komme godt fra start.

ISO skal afholde et online møde omkring økonomi med økonomiafdelingen ift. ISO Dyrlægens posterings i 2023. Der kommer en stigning på 5% hos klinikkerne i Danmark og 10 % stigning på timeprisen for opgaver i relation til Norge. Der kommer flere klinikker i løbet af kommende år. Lone berettede, at Torsten har været med ude på ekstern audit og det gik godt. Lone fortalte, at det er vigtigt, at der er en ISO-ansvarlig på hver klinik, hvis klinikkerne skal have så meget som muligt ud af ISO.

AniCura-aftalen er godt i gang. Kvalitetsudvalget er godt i gang med at planlægge medlemsdagen, hvor fokus er FN's verdensmål om bæredygtighed. Martin fra Egtved Dyrlægerne stopper i Kvalitetsudvalget og udskiftes med Niels Filtenborg-Barnkob. Der sker også en udskiftning indenfor hest, hvor Søren Kirchhoff, Dyrlægegruppen Dania afløser Peter Fog, Ansager Hestehospital. Der er på nuværende tidspunkt 6 hestepraksis på certifikat. Lone har fået forespørgsler fra ikke-DDD-medlemmer, der ønsker at være med i ISO. Det blev drøftet, om de skal have lov til at være med til en anden pris og bestyrelsen kom frem til, at prisen skal fastsættes således, at det vil være dyrere for ikke-DDD-medlemmer at tilmelde sig ISO udenom DDD, end at tilmelde sig fællesskabet og ISO.

Økonomi

Journalen har markant færre annonceindtægter sammenlignet med tidligere år. De nye porto-prisstigninger for 2024 er endnu ikke fastsatte, men vil umiddelbart betyde

en markant stigning i de omkostninger, der er for at sende Journalen ud med posten. Bestyrelsen er i gang med at undersøge, hvilke muligheder der er for at imødekomme denne stigning – indtil videre er det fastsat at annoncepriserne for 2024 vil stige.

Bestyrelsen gennemgik halvårsregnskabet og havde fokus på, hvilke aktiviteter, der kan spares på, herunder mødeaktiviteter. Følgende aktiviteter nedlægges for næste år: Ungdommens Folkemøde, FF's deltagelse i Snart-kandidat dag samt deltagelse i INPUT og FF's Velfærdsseminar. Der skal endvidere kigges på de forskellige kommissorier for bestyrelsens aktiviteter.

Øjenudvalget træder ud af FF's regnskab og vi skal have dette på plads hurtigst muligt. Anja og økonomiafdelingen ser på dette.

Dyrlægehuset Randers

Svend Erik Garbus og Thomas Jessen

Ortopædi • Endoskopi
Odontologi • Endokirurgi
Exotiske dyr • Akutmedicin
Water Walker • CT
Avanceret bløddelskirurgi
Egen skadestue 24/7 - 365

Tlf. 86 41 38 33 www.dlhuset.dk

Generationsskifte i ISO Dyr lægen

Efter 10 års fantastisk samarbejde har ISO Dyr lægens kvalitetschef Lone Sønnichsen, valgt at opsig sin stilling.

Lone bliver savnet enormt af os alle både i bestyrelsen, men også rundt omkring på klinikkerne. Hun har på én gang været et fyrtårn for os i bestyrelsen gennem hendes evigt skarpe fokus og overblik over visionen og potentialet i ISO, samtidig med at hun har båret alle de opgaver, der har været med support og videreudvikling af ordningen. Ikke mindst har Lone været en fantastisk isbryder, som har fået åbnet branchens øjne op for den enorme værdi som ISO Dyr lægens værktøjer bringer til daglig drift og kundetilfredshed. Uden Lones kæmpe engagement og viljestyrke havde ISO Dyr lægen ikke været, der hvor den er i dag.

Heldigvis har vi fantastiske Ditte og sammen er vi i gang med at sørge for at få en ny kvalitetschef på plads og få en god overlevering til vedkommende. Det bliver store sko at udfylde.

Lone får dog ikke lov at forlade os uden en ordentlig afsked og har lovet at deltage i ISO Dyr lægens medlemsdag d. 20. marts, så sæt kryds i kalenderen, og vær med til at sende Lone godt videre.

I helligdagene kan du altid sende vagtpatienter til AniCuras vagthospitaler

Vores vagthospitaler er åbne 24/7, også til jul og nytår

AniCura ønsker at være din foretrukne henvisningspartner, og du er altid velkommen til at sende vagtpatienter videre til os, også uden foregående aftale. For at være bedst muligt forberedt, er I velkomne til at skrive eller ringe til os, hvis en patient er på vej i vores retning

Vores mål er altid at give vores henvisende kollegaer og patienter den bedste behandling med fokus på både faglighed og etik.

Vagtpatienter markeres i vores journalsystem med angivelse af egen dyrlæge, så vi altid kan se tilknytning til en anden dyrlæge.

AniCura Familiedyrlægerne
Tlf.: 9838 1056 (Aalborg)

AniCura Aarhus
Tlf.: 8628 2788

AniCura Varde
Tlf.: 8844 4222

AniCura Odense
Tlf.: 6616 0280

AniCura København
Tlf.: 3617 5711

AniCura Køge
Tlf.: 7025 0202

Læs mere om vores henvisningsordning på
www.anicura.dk/til-dyrlaeger/henvisning

AniCura

Faggruppens projekter

FOR DYRENE		Status	Resultat	Ansvarlig	Slut
Sund avl	Sund Avl multiinteressent - DK	Kører	2-3 møder	CF	Afholdt 1. møde Næste møde start 2024
	Deltagelse i int. samarbejdsgr.	Ad hoc	2-3 møder	CF	Møde 7. november 2023
	Evt bruge dansk kaninavlserforening som inspiration i fht BOAS kaniner	Afventer		MH	
	Samarbejder med DKK	Kører	1-2 møder	TA	Møde 29. november
Katte	Uge 39	Kører	Møder og materialer	CF/KM	Afholdt 2023
	Katte erfa gruppe	3 møder årligt	Møder og materialer	CF	Møde marts 2023
	Kattebekendtgørelse - Hold af katte	Lukket	Møder - høringsvar	CF/KM	Afleveret og lukket
Kaniner	Samarbejde med Dansk kaninavlserforening - bla BOAS	Afventer	Artikel (ejere velfærds us 2020)	MH	
	Fodring	Afventer	Artikel DVT	MH	
	Kaninens dage	Kører		MH	Afholdt aug 2023
	Vaccinationsanbefalinger	Afsluttet	ddd.dk	MH	Afsluttet og lukket
Eksoter	Oversættelse af foldere fra bla AAV	Kører	Rapport	MH	
	Løbende samarbejde for at øge velfærden for hobbydyr i dyrehandlere	Kører	Vejledning ligger på ddd.dk	MH	Vejledning og webinar vedr. tilsyn af dyrehandlere
	Vejledninger i fht pasning/ fodring Kanin	Afsluttet	Vejledning		Hjemmeside dyreetik.dk
Hvalpe	Hvalpe SU-undersøgelse	Afventer	Databeh, artikel Journalen	CF	
	Samarbejde politi/FVST/NGO	Afsluttet/ Til vurdering	Opdateringer/ vejledninger ligger på ddd.dk		Afholdt webinarer og vejledning
Alternative behandlere	Politik papir	Kører	ddd.dk	CF	
FOR MEDLEMMERNE		Status	Resultat	Ansvarlig	Slut
CPD	Kontakt FK & FH - løfte sammen, udvikling	Dec. 23		CF	
Medlems-møde	Planlægning medlemsmøde 2024	20. marts 24		"MH/CF/FF"	Smertetema
Årsmøde	Planlægning årsmøde 2024	Okt. 24		AB	
Event kalender	Afventer	Afventer		MV	

FOR MEDLEMMERNE		Status	Resultat	Ansvarlig	Slut
ISO	Løbende kontakt	Ad hoc	Deltagelse i møder & email udveksling	"LS/DH/FF"	
	ISO-generationsskifte	Slut marts		TS, DL, LS og CF	
	Onkologi i ISO-klinikker	Afventer		TL	
Medicin anvendelse - politik	Veterinærlægemeddelforordning mv.	Kører	Artikel kommer primo 2024 i DVT	"CF / KM/ HB"	
	Forsyning Medicines Working group	Ad hoc	Deltagelse i møder & email udveksling	CF	
	Receptserver	Ad hoc	Receptserver til dyrlæger	HKP/KM	
	Brydning pakning	Lukket			
Transport	Forberedelse af lovgivning	Kører	Lovgivning med vet indflydelse	LN/HB	Nyt kommissorie
Bæredygtighed	Miljø - affaldssortering	Lukket	Vejledning	CF/LS	
	Bæredygtighedspolitik	Kører (ISO)	Ad hoc	AL/CF/LS	
	Holdbare medarbejdere _ TAK kontakt	Kører	Ad hoc	MH/VE	
Inter-nationalt arbejde	Klimamål - bæredygtig energi mv	Kører	Kvalitets udvalg	"LS/DH/FF"	
	"FECAVA - policy group chair"	Ad hoc	"Viderefremmidling deltagelse i møder"	CF	
	WSAVA	Ad hoc	"Viderefremmidling deltagelse i møder"	CF	
Løbende opgaver	"Ukrainske kæledyr - Nedsættelse sygdomssmitterisiko"	Afsluttet	"Deltagelse i møder & email udveksling"	CF/KM	

Af Lone Sønnichsen, kvalitetschef ISO Dyrlæggen og Ditte Hansen, ISO kvalitetskoordinator

ISO Dyrlæggen deltog på svensk hygiejnekonference

I begyndelsen af året fik vi en henvendelse fra den svenske hygiejneforening om at holde et indlæg på deres konference i uge 43. Derfor har Kirsten Hobolt fra det danske kvalitetsudvalg været en tur i Sverige for at fortælle om, hvordan håndtering af hygiejne er en del af certificeringsordningens grundlæggende 6 fokusområder.

Emnerne på konferencen var:

- Basale hygiejnerutiner – hvad virker hvor.
- Rengøring og desinfektion – med hvilke midler.
- Hygiejneaspekter omkring smitsomme sygdomme herunder *Brucella canis* og *Leptospira* spp.
- FN's globale mål (forslag til Distriktsveterinærens "ESG rapport").
- Kvalitetssikring med ISO Dyrlæggen og monitorering af hygiejneniveauet.

- Mikrobielt niveau og fordeling i luften i operationsstuen.

Sæt derfor X i kalenderen den 20. marts 2024, hvor Kirsten holder indlæg omkring ovenstående på ISO Dyrlægens medlemsdag. Ønsker du at deltage, men er du ikke medlem af ISO Dyrlæggen – så find en ven som er, så kan du blive inviteret med 😊

Samtidig arbejder ISO Dyrlæggen naturligvis videre med relevante emner, som relaterer sig til næste års fokusområde: "FN's Verdensmål med fokus på affaldssortering og brug af engangsmaterialer, samt alternativer til dette". Kirsten har bl.a. fået god inspiration til det videre arbejde med både FN's verdensmål og hygiejne tiltag med hjem.

Vil du have mere tid til at være dyrlæge og veterinærsygeplejerske?

ISO-certificeringen minimerer antallet af fejl og den tid, der går med at rette op på dem. Rutinearbejde uddelegeres og I bliver mindre sårbare overfor barsel, sygdom og opsigelser.

Det giver jer mere tid til faglighed og tid til at være dyrlæge og veterinærsygeplejerske.

- Klinikkerne deler viden om arbejdsgange, procedurer, udstyr og leverandører
- Med ePraksis-VET har vores medlemmer adgang til branchens bedste managementsystem
- Vi lærer af vores fejl, så antallet af fejl minimeres og tiden kan bruges på patienterne og andre opgaver
- Med beskrevne arbejdsgange og opgavebeskrivelser er det nemmere at være ny på klinikken
- Via synlig strategi for klinikken har alle mulighed for at understøtte fælles mål

Deltag i et uforpligtende webinar og hør mere om mulighederne for din klinik

Du kan også bestille brochuren „ISO Dyrlæggen – mere tid til at være dyrlæge“.

Begge dele ved at sende en mail til iso-dyrlaegen@ddd.dk

Læs meget mere på www.iso-dyrlaegen.dk/medlem

Ny forskningsartikel om adfærdsproblemer hos hund

Af Iben Meyer, dyrlæge, ph.d., og Peter Sandøe, professor, Københavns Universitet, Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab Sektion, Animal Welfare and Disease Control.

Dyrlæge og ph.d Iben Meyer har i samarbejde med bl.a. professor Peter Sandøe og professor Björn Forkman netop publiceret en forskningsartikel med titlen "Behavior problems in dogs — an assessment of prevalence and risk factors based on responses from a representative sample of Danish owners" i tidsskriftet *Journal of Veterinary Behavior*.

Artiklen er baseret på data fra en stor repræsentativ spørgeskemaundersøgelse til danske borgere med det formål at undersøge folks holdninger til og måder at holde familiedyr på. Det skal bemærkes, at idet adfærdsproblemer hos hund kun udgør en lille del af den store og meget brede undersøgelse, så kan fundene fra undersøgelsen blot give et billede af brede tendenser omkring adfærdsproblemer.

Data er baseret på et repræsentativt udsnit af befolkningen, og der kan derfor argumenteres for, at fundene giver et mere korrekt billede af situationen for den 'gennemsnitlige hundeejer', end det, der er fundet i de fleste tidligere studier baseret på f.eks. dyrlægejournaler eller ikke-repræsentative spørgeskemaundersøgelser.

Faktaboks

- Artiklens data stammer fra en spørgeskemaundersøgelse udført af Danmarks Statistik i 2021.
- I alt blev 502 besvarelser analyseret i dette studie.

Læs artiklen her: kortlink.dk/2np6m

Interessante fund fra undersøgelsen

1) Den estimerede prævalens af ejer-rapporterede adfærdsproblemer hos hund er langt højere end den, der er blevet fundet i undersøgelser baseret på dyrlægejournaler fra alment praktiserende dyrlæger. Det peger på et behov for, at dyrlæger bliver bedre til at screene for adfærdsrelaterede problemer og til at give mulighed for, at ejeren kan bringe sådanne problemer på banen

2) Omkring en tredjedel af hundeejere rapporterer, at de oplever, at deres hund har adfærdsrelaterede problemer. Denne estimerede prævalens er lavere, end hvad der er fundet i spørgeskemaundersøgelser, der f.eks. er lagt ud på nettet, og hvor der ikke har været 'kontrol' med, hvem der svarer. Artiklen diskuterer muligheden for, at hundeejerne i undersøgelsen kun rapporterede forholdsvist alvorlige/hyppigt forekommende problemer. Dette kan være årsagen til den lavere prævalens i studiet, men betyder altså også, at op mod en tredjedel af danske hundeejere oplever alvorlige eller hyppigt forekommende adfærdsproblemer hos deres hund. Dette lægger op til et behov for større fokus på adfærdsrelaterede problemer hos hund, da det er problemer, der kan gå meget ud over både hunds og ejers velfærd og livskvalitet

3) Problemer relateret til frygt og manglende lydighed ser ud til at være det som flest ejere kæmper med. Selvom aggressionsrelaterede problemer bestemt er alvorlige og ofte rigtig svære at leve med, så lader det ikke til at være det største problem for hundene og deres ejere. For de ejere, der oplever aggressionsrelaterede problemer hos deres hund, er den aggressive adfærd

oftest rettet mod andre hunde og kun meget sjældent mod mennesker. Disse fund omkring specifikke typer problemer peger på, at der særligt er brug for at blive klogere på, hvordan frygt og angst forebygges, samt hvordan hunde kan få den rette hjælp til at udvikle gode sociale evner ift. andre hunde.

4) Der blev fundet et par interessante sammenhænge mellem adfærdsproblemer og faktorer relateret til hunden, hvor den lever, og hvordan den lever. En af disse sammenhænge er mellem adfærdsproblemer og hyppigheden af træning med hunden. Ejere, der beskrev, at de træner med deres hund på daglig basis, berettede også om færre problemer med aggression og manglende lydighed.

5) Et andet og vigtigt fund er sammenhængen mellem helbredsproblemer og aggressions- og frygt-relaterede problemer. Der er et stigende fokus på denne

forbindelse mellem det fysiske og mentale helbred, og det er bestemt noget, som både dyrlæger og hundeejerne bør være opmærksomme på, når en hund udviser problematisk adfærd.

LABOKLIN

MIKROBIOLOGI Tests fra LABOKLIN

Eksempler:

Dyrkninger

4 medier + bouillon

Dyreartsspecifikke antibiogrammer

- følger CLSI/EUCAST guidelines
- op til 34 antibiotika inkluderet
- inkl. i pris for aerobe- og anaerobe dyrkninger
- laves automatisk ved fund af patogener

Aerob dyrkning kr. 440,-

Aerobe + mykologi kr. 540,-

Aerobe + anaerobe kr. 600,-

Profiler

Fæcesprofiler fra 570,-

- Diarré-, Dysbiosis-, BARF-profiler m.fl.

Priser inkluderer kurertransport. I DKK, gyldig til og med 30.6.2024

Din laboratoriepartner

DANMARK@LABOKLIN.COM

info@tanddyreklinikken.dk

Vi modtager henvisninger til tandbehandling og oral kirurgi

HUSK, du er altid velkommen med dine spørgsmål – også selvom det ikke drejer sig om en henvisningspatient, vi hjælper gerne!

Af Karin Melsen, dyrlæge,
fagpolitisk konsulent, DDD

Veterinærlægemidler - hvordan fungerer danske dyrlæger under reglerne?

Det er nok ikke gået nogen forbi, at EU-reglerne om brug af veterinærlægemidler ændrede sig i slutningen af januar 2022. Siden da er flere implementerende retsakter vedtaget, der bl.a. sætter rammerne for forbud mod brug af visse lægemidler til dyr. Senest har DDD givet input til en kommende diskussion i Kommissionen om, hvilke antimikrobielle lægemidler, som fremover enten ikke må bruges til visse dyrearter, eller som kræver resistensundersøgelse, før de må bruges ifølge kaskadereglen.

Regler skal modvirke resistens

Reglerne om brug af lægemidler til dyr er under stort fokus af hensyn til resistensudvikling hos dyr og mennesker, men har mange andre afledte effekter. Gode som dårlige for vores branche. Det er derfor vigtigt, at DDD som forening hele tiden er i dialog med vores fælles europæiske organisation, FVE, kollegaer i Norden og Europa og ikke mindst alle de dyrlæger, der dagligt anvender lægemidler i praksis. Selv om regelændringer typisk er rettet mod produktionsdyrssektoren, er det alligevel

væsentligt at tænke hele vejen rundt og sikre, at også familiedyr og hobbydyr kan behandles mod såvel almindelige som alvorlige infektioner – også i fremtiden.

DDDs undersøgelse blandt medlemmer

DDD søsatte i efteråret 2023 en undersøgelse blandt foreningens medlemmer, der bl.a. skal belyse, hvilke primære udfordringer der fortsat er - her mere end et år efter, at de nye regler trådte i kraft i praksis. I alt 177 medlemmer har besvaret undersøgelsen, hvoraf 98 primært arbejder med familiedyr.

Faggruppe Familiedyr's medlemmer har fået en række målrettede spørgsmål for eksempel om, hvorvidt og hvordan reglerne påvirker hverdagen, om I har ændret praksis på nogen områder, hvor I søger information og hvordan faggruppen bedst sikrer, at I får den relevante information.

Fokusgruppemøde med medlemmer

Undersøgelsen skulle tage afsæt til et fokusgruppemøde, hvor medlemmer fra flere faggrupper kunne deltage. Hensigten var at give medlemmerne mulighed for at drøfte konkrete resultater af undersøgelsen og de fortsatte udfordringer, vidensdele om de gode løsninger samt ikke mindst at være med til at påvirke den retning, som foreningen skal arbejde videre i.

På grund af svigtende medlemstilmeding til mødet har DDD dog set sig nødsaget til at aflyse denne del af projektet. I stedet samler DDD's sekretariat op på hele

undersøgelsen, der skal munde ud i en artikel, som du kan læse i et kommende nummer af Dansk Veterinærtidsskrift primo 2024. Her kan du altså blandt andet blive klogere på, hvordan DDD's medlemmer fungerer under reglerne, herunder også få mere viden om faggruppe familiedyr's specifikke besvarelser. Forhåbetlig får DDD også et indblik i, hvor indsatsen ifølge jer fremover skal prioriteres.

Stor tak

Tak til alle jer, som har taget tiden ud af en travl hverdag til at besvare undersøgelsen. Det er vigtigt i en tid, hvor dyrlægernes faglige råderum er under pres af andre dagsordner. Dialogen med jer er af største betydning for, at sekretariatet og de politisk valgte kan varetage jeres interesser i det fagpolitiske spil og få et billede af, hvor det er vigtigst at sætte ind.

Nextmune og Vet-Allergy
er din partner når det gælder allergi

PAX
pet allergy explorer

NYHED: PAX IgE-test med over 200 allergener i ekstrakter og molekulære komponenter

Første kvantitative macroarray IgE-test udviklet specifikt til hund og hest

Bedre identifikation af krydsreaktioner mellem allergener

Med kulhydrat-(CCD) blokkere og to kontroldektorer

Kontakt os på
kontor@vet-allergy.com
for info og rekvisitioner

Vet-Allergy
is a nextmune company

nextmune.com

nextmune

Henvisning til Ortopædisk diagnostik og kirurgi

Jens Sejer · Andreas Rydahl Egelund
Roskilde Dyreklinik

Tlf. 46360890
SMS/MMS 26237520
linik@roskildedyreklinik.dk

Artrioskopi

Resultater gennem viden og erfaring

Af Dyr læge Mia Vørsland-Kier,
Donnas Dyreklinik, Nuuk,
redaktør og medlem af bestyrelsen FF.

Frivillig dyrlæge i Borneo og Thailand

Regitze Andersen har i flere år rejst ud for at arbejde som dyrlæge forskellige steder i verden. Hendes glæde ved at rejse og opleve andre kulturer kombineret med ønsket om faglig udvikling gjorde, at hun i 2015 sagde sit job op i en dyrlægepraksis for først at vende tilbage til Danmark to år efter.

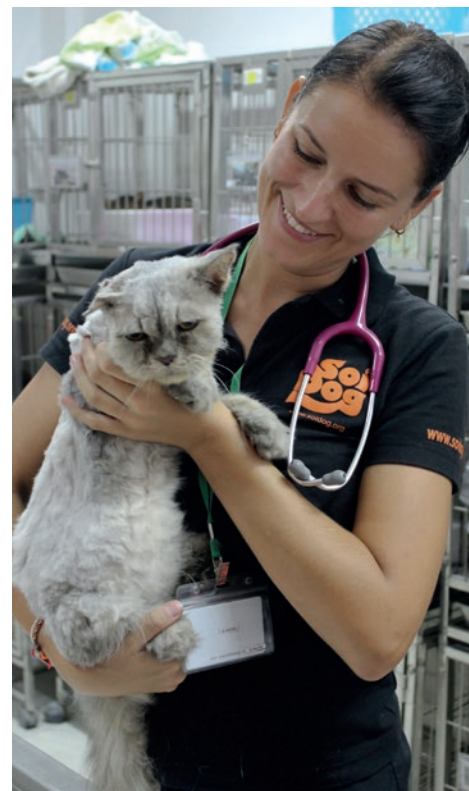
Selvom det efterhånden er nogle år siden, at Regitze kom hjem til Danmark, har hun igennem sine rejser haft stor gavn af de erfaringer hun fik, hvilket hun også i dag anvender i sit arbejde på Universitetshospitalet for Familiedyr, hvor hun er ansat i afdelingen for akutmedicin.

Orangutanger på Borneo og gadehunde i Thailand

Da Regitze rejste til Borneo, var det ikke første gang hun tog til udlandet for at arbejde. Hun har tidligere været i Afrika og

Indien i flere uger, men Borneo skulle være den første længere udenlandsrejse. Her arbejdede hun som frivillig dyrlæge for Borneo Orangutan Survival Foundation, der er et non-profit rehabiliteringscenter med omkring 700 orangutanger. Hun var tilknyttet deres klinik, hvor syge og tilskadedekomne orangutanger blev behandlet. Det kan tage op til syv år at rehabilitere en orangutang afhængig af dens alder og tilstand. På centeret blev de lært de nødvendige færdigheder for at kunne blive reintroduceret til naturen.

Efter cirka et år i Borneo rejste Regitze videre for at arbejde i Thailand for Soi Dog Foundation, som er en non-profit velgørhedsorganisation, der driver et shelter for gadehunde-, og katte, samt arbejder for at afslutte handlen med hundekød og agerer på dyrevelfærdskatastrofer. Her ar-

bejdede hun både på det tilknyttede dyrehospital og deres mobilklinik.

I den mobile klinik blev hunde og katte fra shelteret neutraliseret. To dyrlæger opererede fra morgen til aften.

Shelteret husede omkring 400 hunde og 200 katte. Mange af de patienter, der blev behandlet på hospitalet kom ofte ind med akutte traumer samt eksotiske sygdomme heriblandt canine distemper virus og parvovirus.

Faglig viden med hjem i bagagen

Ud over at Regitze hurtigt fik en kirurgisk rutine i at neutralisere hunde og katte i Thailand, så fik hun også opbygget en stor case-load. På hospitalet i Thailand gik dagligdagen med at behandle dyr, der ofte havde behov for akut behandling og det var nødvendigt at tænke ud af boksen med de færre ressourcer, man ellers kan forvente at have tilgængeligt på et dyrehospital i Danmark. De behandlingsmuligheder dyrene ofte kan tilbydes i udlandet er få og det kræver en stor omstillingsparathed, som Regitze i dag drager stor nytte af i sit

arbejde med akutte patienter på Universitetshospitalet.

Om at mærke efter og gøre en forskel for dyrene

At blive bevidst om sine egne etiske grænser, var også en del af det Regitze lærte i mødet med den buddhistiske religion i Thailand og som hun også havde stiftet bekendtskab med igennem hinduismen i Indien. I begge religioner er der en stor modvillighed mod aflivning af dyr og Regitze lærte både, at der med den rette mængde tid og omsorg kunne reddes dyr, der normalt ville blive dømt ude herhjemme, samtidig med, hvornår man går for langt i ønsket om at hjælpe.

At arbejde som dyrlæge i udlandet var på mange måder en ny og spændende oplevelse og meget anderledes end arbejdet i Danmark. Det var givende og gav mening på en helt anden måde, men arbejdsgangene kunne også være hårde og mange af dyrene havde alvorlige skader.

Regitzes forkærlighed for de akutte patienter, har hun ikke sluppet og hun trives derfor godt i dette på Universitetshospita-

let, hvor undervisning af de studerende er en stor del af den meget varierede hverdag.

For de, der har mod på eventyr og nye indtryk

Regitze kan varmt anbefale at rejse til udlandet, både for at arbejde som dyrlæge eller som studerende. Især neutralisationerne af hund og kat kan give en god kirurgisk rutine, hvilket kan være svært at få som både studerende og nyuddannet herhjemme på samme korte tid.

”Som nyuddannet kan man ofte føle sig utilstrækkelig, men de steder jeg har været, har det været en helt modsat oplevelse. Man mærker hurtigt, at der er stærkt brug for hænder og at man kan bidrage med noget lige meget hvilket grundlag eller baggrund man har”.

- Regitze Andersen

Regitze lægger vægt på vigtigheden i at møde landet og kulturen med et åbent sind og ydmyghed over for de lokale dyrlæger og deres arbejdsgange. Mange frivillige kan jo have stor erfaring og faglig bagage med sig, men deres erfaringer med vilde dyr i de specifikke områder, hvor de vælger at arbejde, kan være stærkt begrænsede og her er det lokale personale beriget med en viden og faglighed, som ikke må undervurderes.

De svære situationer har hun selv mødt med en så positiv indstilling som muligt og en god portion gåpåmod. Regitze lægger ikke skjul på, at det er hårdt at være omgivet af dyr, der har svære kår, men som hun siger, skal man huske på, at hvis man ikke var der, så havde alternativet været værre. Hun fik udvidet sin horisont både i forhold til nye arbejdsgange og ved at mærke efter og skabe en bevidsthed om, hvor hendes egne grænser går. Dette er alt sammen noget, som hun har taget med sig hjem.

Henvisning modtages fra kolleger

- Ortopædi (fx hofteprotese KYON, frakturbehandling, artroskopi m.m.)
- CT-skanning
- UL-skanning (fx avanceret skanning af hjerte, thorax og sener m.m.)
- Øjendiagnostik og øjenkirurgi
- Medicinske udredninger
- Gastroskopi, koloskopi
- Bløddelskirurgi
- Laparoskopi (inkl. neutralisation)
- Avanceret tandbehandling (fx rodbehandling vital overkapning og kæbekirurgi m.m.)

HIMMELEV DYREKLINIK

Dyrehospitalet i Roskilde

Byledet 4 • 4000 Roskilde

46 36 22 66 • www.himmelevdyreklinik.dk

Af Dyr læge Christine Fossing,
Dyr læge Frysseklunik Vest, Formand FF.

Evaluering af Faggruppe Familiedyr multiinteressent gruppe vedr. BOAS (2018-2023)

Ved WSAVA/FECAVA verdenskongressen 2017 blev de uheldige anatomiske og deraf fysiologiske konsekvenser af avl mod moderne avlsmål diskuteret af to ekspertpaneler. Der var enighed blandt disse eksperter om, at en række racer både indenfor katte- og hundeavl nu har så dårligt et helbred, at de konstant lider og, at vi derfor må ændre avlsmålene. Eksempler på dette inkluderer vejrtrækningsbesvær og kroniske øjenproblemer.

Da sikring af dyrs velfærd er et af Dyr lægeforeningens (DDD) vigtigste formål, har DDD's Faggruppe Familiedyr nedsat en projektgruppe, som skulle arbejde for at avlen ændres på de ramte dyr, i første omgang hunde og katte, med henblik på at normalisere basale livsfunktioner.

Formålet med projektet var at se på avlsmål for disse dyr med henblik på forbedring af deres livskvalitet. Projektet var berammet til 5 år med opstart januar 2018 og evaluering i 2023.

Faggruppe Familiedyr multiinteressent består af:

- KU ved professor Merete Fredholm.
- Dyreværnsorganisationer: Dyrenes Beskyttelse ved Jens Jokumsen, Dyreværnet ved Nina Amdi og Kattens Værn ved Therese Wilbert.
- Opdrætterorganisationer DKK ved Helle Proschowsky og Felis Danica ved Bette Lind og Susanne Wehnert.
- Fødevarestyrelsen ved Susanne Krarup Larsen.
- DDD's Faggruppe Familiedyr ved Christine Fossing (tovholder).

Listen over aktiviteter i BOAS-gruppen omfatter bl.a.:

- Diskussion og evaluering vedr. de tidligere indsatser for at forbedre BOAS-hundes livskvalitet.
- DDD's undersøgelse om hvalpesundhed
- En stor oplysningskampagne i 2020, der desværre druknede lidt i Coronapandemien og derfor blev gentaget i 2022.
- DDD har været på Ungdommens folkemøde i samarbejde med andre organisationer, herunder repræsentanter fra DKK og DB, hvor der har været fokus på sund avl.
- Samarbejde omkring Fødevarestyrelsens side 'klar til hund'.

- Flere artikler om konsekvenser ved avl mod ekstremt udseende.
- Opstart og samarbejde med DKK omkring BOAS-graduering.

Status BOAS 2023

- Overordnet er der blevet mere bevidsthed på problematikken og således er BOAS-gradueringen pr. 1. august blevet et krav fra DKK, når hundene skal vurderes for at kunne indgå i avl. Risikoen er naturligvis altid, at opdrætterne blot avler hvalpe uden stambøger fremfor at få dem graderet. Gruppen drøftede, hvornår man kan se en effekt af BOAS scoringsinitiativet. Der går formentlig nogle år, da vurderingen skal foregå på afkom, der skal være 12 måneder, før de kan vurderes. Gruppen drøftede også, hvordan det sikres at gradueringstesten er "hård nok". Evalueringen er derfor et essentielt værktøj for justeringer.
- KU har søsat et stort projekt dels for at samle data for BOAS-graduering for BOAS-hunde, som ikke er registreret hos DKK og dels for at følge BOAS-gradueringprocessen, og i sidste ende forsøge at vurdere på effekten. Projektet startede i januar 2023, og den primære indsats er initielt at få etableret en database på KU SUND, hvortil der kan indrapporteres resultater. Danske klinikker vil få tilsendt information direkte fra KU.

Fremtidigt arbejde

Fremadrettet arbejde vil dreje sig om at inddrage de mange andre problemstillinger i avlen, fx at mange bulldogs aflives pga. dårlig ryg. Det er vigtigt, at dette kommer frem bl.a. i studier af dyrenes sundhed.

I gruppen vil vi se på, om der kan laves 'fit to breed'-evalueringer af de hunde som skal bruges i avlen. Disse evalueringer skal laves af dyrlæger og skal inddrage ikke bare

fysiske egenskaber men også genetiske tests og adfærd.

DDD arbejder aktivt på udrulning af diagnosesystemet. Dette vil hjælpe med at vise om vores arbejde hjælper og hvor der skal laves en ekstra indsats. Der afholdes i nær fremtid et webinar om diagnoseregistret for at gennemgå, hvordan den enkelte dyrlæge får diagnoserne ind i registeret og hvordan man for data ud, når man ønsker at vurdere status.

Alt i alt har det været 5 travle år med et utroligt spændende samarbejde på tværs af dyresundhedsorganisationerne. Vi kunne godt tænke os at have set mere mærkbare resultater ift. forbedring af dyresundhed og velfærd, men vi er også klar over, at det er lange seje træk. Tovholder for gruppen, Christine Fossing, sidder også i den internationale Extreme Breeding gruppe, som koordinerer indsatser på området globalt. I den internationale gruppe, høster vores danske gruppe stor anerkendelse for sin multidisciplinære tilgang.

Hvis du ønsker at vide mere, er du meget velkommen til at kontakte Christine Fossing på cf@ddd.dk.

Journalens laboratorie-julequiz

Så er det tid til en julequiz. Laboklin har lavet denne quiz med laboratoriespørgsmål til os, så afprøv din viden og send dit svar til journalen@ddd.dk. Der trækkes lod om 2 flasker vin blandt dem, der har svaret rigtigt på spørgsmålene. Svarfristen er d. 20. januar 2024. Vinderen offentliggøres i Journalen nr. 2 2024.

1. Du vil udtage en prøve fra et øre og indsende til bakteriologisk dyrkning. Hvilket materiale skal du indsende?

- A. Noget af øresnasket i et rent prøveglas
- B. En steril tørsvaber (uden medium)
- C. En steril svaber med kulmedium (Amies medium)

2. Du har udtaget en prøve fra en hund, der for 4 dage siden har afsluttet behandling for Giardia. Den er positiv på PCR. Hvad kan du heraf vide?

- A. Behandlingen har ikke virket og den har stadig Giardia
- B. Den er blevet smittet igen og har derfor Giardia igen
- C. Den kan være PCR positiv pga. rester fra Giardia antigen tilstedeværelse, og du kender derfor ikke infektionsstatus

3. Du har lavet en antistoftest for Anaplasma, der er positiv. Hvad er næste logiske skridt?

- A. Hos en hund med symptomer bør der laves PCR test for at stille korrekt diagnose. Er der ingen symptomer, er det blot et bi-fund
- B. Hos en hund med symptomer bør der sættes behandling i gang. Her er yderligere diagnostik ikke nødvendig, da vi ved, at der er meget Anaplasma i vores område
- C. Uanset symptomer bør der sættes behandling i gang, da den er positiv for antistoffer

4. Du har diagnosticeret allergi hos en hund. Nu vil du gerne lave en allergitest. Hvornår vil du helst tage blodprøve?

- A. Når symptomerne på allergien er i ro
- B. Når hunden udviser symptomer på allergien
- C. Lige gyldigt hvornår. Bare den er fastet 6 timer inden udtagning

5. Du har lavet en blodprøvescreening på en 12 år gammel kat, hvor den kliniske undersøgelse var helt upåfaldende. T4 er forhøjet – hvad gør du?

- A. Konstaterer hyperthyroidisme og sætter i behandling med det samme
- B. Tænker at det nok ikke kan passe og anser det for en laboratoriefejl
- C. Gennemgår kattens historie og klinik igen og tager ny blodprøve efter 3-4 uger med en anden metode

6. Hvad betyder det, at sensitiviteten på urin kortisol/creatinin-ratio er høj og specificiteten er lav i forhold til hyperadrenocorticisme (M. Cushing) diagnostik?

- A. Man kan bruge den til at udelukke Morbus Cushing
- B. Man kan slet ikke bruge den med de tal for specificitet og sensitivitet
- C. Hvis der er tydelige symptomer og UCCR er positiv kan man nøjes med den for at bekræfte diagnose

7. Hvad betyder det, at der står et "?" ud for en test i katalog og på rekvisition fra LABOKLIN?

- A. Det er en meget spændende test
- B. Prøven skal være kølet eller frosset ved afsendelse
- C. Prøven skal enten være kølet eller frosset ved ankomst til laboratoriet

8. Hos et akut sygt dyr (hest, hund eller kat) med feber giver det mening at teste følgende:

- A. Anaplasma antistoffer på serum
- B. Anaplasma PCR på EDTA-blod
- C. Begge dele

9. Du har fået svar på en foderallergen-test og der ses positive reaktioner for fire allergener (to i klasse 1 og to i klasse 5). Resten af de testede allergener er uden reaktioner. Hvad siger du til ejer?

- A. At dyret ALDRIG må få det med klasse 5 reaktionen, da den er hyperallergisk for dette
- B. At ejer skal undgå at vælge en af de 4 allergener med reaktioner i eliminationsdiæten
- C. At dyret er allergisk overfor alle de allergener, hvor der er set positiv reaktion

10. Du er i tvivl om, hvilken type celler, du ser i din blodudstrygning. Nu vil du gerne have en hurtig second opinion. Hvad gør du?

- A. Tager billeder af præparatet og mailer til info@laboklin.com

- B. Tager billeder af præparatet og uploader via MyLab til laboratoriet
- C. Tager billeder af præparatet og sender til danmark@laboklin.com

11. Du har en patient, der urinerer ofte. Du har på ultralydsscanning set fortykket blærevæg i et område, som ser noget suspekt ud. Hvad gør du?

- A. Udtager urin og sender denne ind for bakteriologisk dyrkning
- B. Udtager urin, tager en kulsvaber fra urinprøven og sender begge ind for bakteriologisk dyrkning
- C. Udtager urin, tager en kulsvaber fra urinprøven for dyrkning, men centrifugerer også en del af urinen og stryger sedimentet ud på et par objektglas og sender ind for BRAF mutationstesten, for at tjekke for TCC. Sender både kulsvaber, urin samt udstrygninger til laboratoriet

12. Du får en dårlig hund ind med hypothermi. Hvad gør du?

- A. Behandler naturligvis hunden akut, men mistænker derudover forgiftning med den nye type rottegift alfa-chloralose, så sender serum til laboratoriet for at få lavet alfa-chloralose testen
- B. Behandler naturligvis hunden akut, men mistænker derudover forgiftning med den nye type rottegift alfa-chloralose, så sender EDTA-blod til laboratoriet for at få lavet alfa-chloralose testen

C. Behandler naturligvis hunden akut, men mistænker derudover forgiftning med den nye type rottegift alfa-chloralose, så sender spytp prøve til laboratoriet for at få lavet alfa-chloralose testen

13. Du får en hund ind med feber, som viser sig at have forhøjede leverværdier. Hvad gør du?

- A. Behandler naturligvis hunden akut, men mistænker Leptospirose, så udtager urin og blod til serum og sender til laboratoriet for Leptospira PCR-test. Jeg husker naturligvis handsker, da det er en alvorlig zoonose!
- B. Behandler naturligvis hunden akut, men mistænker Leptospirose, så udtager både EDTA-blod og urin og sender til laboratoriet for Leptospira PCR-test. Jeg husker naturligvis handsker, da det er en alvorlig zoonose!
- C. Behandler naturligvis hunden akut, men mistænker Leptospirose, så udtager blod til serum og sender serum til laboratoriet for Leptospira PCR-test. Jeg husker naturligvis handsker, da det er en alvorlig zoonose!

14. Et marsvin kommer ind med ikke-kløende alopeci. Hvad gør du?

- A. Beder ejer om at skifte foder
- B. Behandler for ektoparasitter

C. Anvender en Salivette og udvinder en spytp prøve, som jeg sender ind for spytkortisol, for at tjekke for hyperadrenocortisme

15. En kanin kommer ind med conjunctivitis og hævede øjenomgivelser. Ejer fortæller, at den ikke har spist så meget. Hvad gør du?

- A. Laver en grundig klinisk undersøgelse og sender den hjem med øjendråber for infektionen
- B. Laver en grundig klinisk undersøgelse, udtager et par kulsvabere fra conjunctiva og sender disse ind til laboratoriet for en bakteriologisk dyrkning
- C. Laver en grundig klinisk undersøgelse, udtager sterile tørsvabere fra conjunctiva samt fra tonsilregionen og sender disse ind til laboratoriet for Myxomavirus PCR-test

16. Du mistænker cystitis og ønsker at sende ind til bakteriologisk dyrkning. Hvad gør du?

- A. Udtager cystocentesurin, tager en kulsvaber fra den friske prøver og sender både den og urinen ind til laboratoriet
- B. Udtager cystocentesurin og sender denne ind til laboratoriet
- C. Får ejer til at opsamle og indlevere en urinprøve, som du sender ind til laboratoriet

End of shift checklist

Take 5 minutes to reflect on your shift

Recognise one thing that was difficult ... and let it go

Remember three things that went well ... and smile to yourself

Are your colleagues ok?
Check on them as you say bye

Are you ok?
The senior team are there for you if you need them

It's time to leave work behind and focus on home – **rest and restore your energy**

Kalenderen

12.-13. december 2023

Kirurgisk ekstraktion hund – advanced.
Underviser: Specialdyrlæge Jens Ruhnau.
Læs mere på www.tdk-educationcenter.dk

18.-19. januar 2024

Halthed hos hund, Lars Langerhuus.
Se mere på www.evet.dk/kurser

24.-25. januar 2024

Small mammal medicine diagnostic workshop, Vladimir Jekl.
Se mere på www.evet.dk/kurser

8. februar 2024

ANÆSTESIFORLØB 2024
med Carsten Grøndahl starter.
Se mere på www.evet.dk/kurser

8. februar 2024

Anæstesi - BASIS.
Carsten Grøndahl.
Se mere på www.evet.dk/kurser

28. februar 2024

Tandfyldninger.
Underviser: Specialdyrlæge Jens Ruhnau.
Læs mere på www.tdk-educationcenter.dk

29. februar 2024

Vitale overkapninger.
Underviser: Specialdyrlæge Jens Ruhnau.
Læs mere på www.tdk-educationcenter.dk

29. februar - 1. marts 2024

Kirurgi 2, bløddede.
Lars Langerhuus.
Se mere på www.evet.dk/kurser

5.-6. marts 2024

Praktisk ultralydsundersøgelse
– abdomen på hund.
Ralph Wendt.
Se mere på www.evet.dk/kurser

7. marts 2024

Ultrasonography of the canine heart
– ADVANCED LEVEL.
Ralph Wendt.
Se mere på www.evet.dk/kurser

11.-12. marts 2024

Kirurgisk ekstraktion, kat.
Underviser: Specialdyrlæge Jens Ruhnau.
Læs mere på www.tdk-educationcenter.dk

13.-14. marts 2024

Kirurgisk ekstraktion hund.
Underviser: Specialdyrlæge Jens Ruhnau.
Læs mere på www.tdk-educationcenter.dk

20. marts 2024

FF og ISO medlemsmøde

18.-19. april 2024

Kirurgisk ekstraktion hund, advanced.
Underviser: Specialdyrlæge Jens Ruhnau.
Læs mere på www.tdk-educationcenter.dk

3. september 2024

TandDyreklinikkens Level of Excellence in
Veterinary Dentistry (TDK-LEVD Zeta).
Underviser: Specialdyrlæge Jens Ruhnau.
Læs mere på www.tdk-educationcenter.dk

DET SIDSTE FARVEL

- Landsdækkende service
- Mere end 35 års erfaring
- Flest valg muligheder til kæledyrsejerne
- Mindetekst skrevet på urnen

Kære FF'er

Skriv til Journalen og bliv hørt!

Hvis du har kommentarer, bemærkninger, sjove oplevelser eller noget, der bare er for meget, kort sagt – har du noget på hjerte, du vil dele med dine kolleger, så skriv til Journalen.

Medlemmerne opfordres endvidere til at indsende/maile et foto velegnet til forsideillustration.

En gang om året belønnes det bedste forsidefoto med 2 flasker god rødvin.

Vi modtager meget gerne indlæg/billeder fra vores læsere.

Indlæg/billeder sendes til:

Redaktør Mia Vorslund-Kiær på journalen@ddd.dk